

'Alleen mopperen op de gang is voor de leraar wel zo veilig'

REPORTAGE

Het eerste publieke debat over de Onderwijsagenda ging over de rompslomp.

Van onze verslaggever
Robin Gerrits

UTRECHT Wees geen slachtoffer van al die regeltjes in het onderwijs. Negeer ze hier en daar, of ga er langs en trek je eigen plan. Met deze milde oproep tot burgerlijke ongehoorzaamheid verlieten de circa zeventig deelnemers dinsdagavond het gebouw van het roc in Utrecht-Zuid.

Kennen scholen te veel organisatorische rompslomp, luidde de hoofdvraag van het eerste publieke debat over de Onderwijsagenda die *de Volkskrant* organiseert. Jazeker, er is te veel rompslomp, luidde de klacht. Maar de discussie bleef niet steken bij die constatering.

Schooldirecteur Alex Peltekian: 'Ik kom oorspronkelijk niet uit het onderwijs. Maar toen ik als directeur van scholenkoepel Penta in Hoorn begon, verbaasde ik me over die twee kubieke meter *Gele Katernen*, het blad met alle regelgeving van het ministerie. Met collega's heb ik alles op een paar steekkarretjes geladen en ritueel in de papierbak gegoooid.'

Natuurlijk gebeurde er niks. Logisch, vindt Peltekian: 'We zijn in het onderwijs heel brave mensen.'

Geinstitutionaliseerd wantrouwen, noemde inleider Chris Sigaloff de rompslomp in de scholen. We durven het onderwijs nog

De Onderwijsagenda is een project van de *Volkskrant*, in samenwerking met ThiemeMeulenhoff
www.deonderwijsagenda.nl

steeds niet over te laten aan degenen die ervoor zijn aangesteld. Er heerst nog altijd veel voogdij vanuit besturen en de bovenschoolse managers.

Het vervelende is dat er geen hoofdschuldige voor is aan te wijzen. Iedereen bestookt elkaar met nieuwe regeltjes en verantwoordingslijnen. Sigaloff: 'Zo gaan we met de beste bedoelingen met zijn allen het moeras in.'

Tegelijkertijd groeit het beeld van een mopperende leraar die manmoedig weerstand biedt tegen de regelzucht. Die leraar zou wat meer zijn mond moeten open doen, meende onderwijsconsultant Everard van Kemenade, en hij schetste een beeld van een klagen- de leraar in de schoolgang en op feestjes. Volgens Van Kemenade moet de leraar zich vaker tegen zijn eigen leiding uiten. Van Kemenade: 'Hoe komt het dat de docent

zich zo weinig laat horen? Wellicht omdat hij het ook wel lekker vindt. Het biedt veiligheid als hij er zelf niets aan hoeft te doen.'

Hij werd bijgevallen door Sigaloff. 'Leraren moeten niet alleen maar lesgeven, maar ook hun stem willen drukken op de vormgeving van het onderwijs.'

Meerdere docenten in de zaal waren er echter niet gerust op dat je stem verheffen iets uithaalt. Ze moeten eerst een aantal leemlagen door en uiteindelijk beslissen ze niet zelf.

Omdat volgens Peltekian rompslomp ook een gevoel in de hoofden van mensen is, doet een goede manager zijn best om zijn mensen te laten groeien, zowel in de ogen van zichzelf als in die van anderen. Peltekian: 'Maak leraren eigenaar van hun resultaten, geef hun vertrouwen, breek de angstcultuur op scholen af, zodat leraren en schoolleiders weer wat durven.'

Er kan veel meer dan men denkt, ook in reusachtige schoolorganisaties. Van Kemenade: 'Bij hogeschool Fontys hebben we tegenwoordig een apart facilitair bedrijf. Als mijn computer het niet doet, moet ik een nummer bellen en wordt er eerst een call aange- maakt. Dat gebeurt ook als die ict- collega vlak bij me zit. Tegenwoordig loop ik zelf even naar hem toe, ook al mag dat eigenlijk niet.'

Advies: laat de regels soms de regels zijn. Peltekian: 'Er is echt geen inspecteur die mijn school sluit als de resultaten goed zijn.'

Voor een videoregistratie van het debat, zie www.leraar24.nl